

Bruxelles, 12. veljače 2021.
(OR. en)

6179/21

ECOFIN 142
REGIO 23
CADREFIN 71
CODEC 204

POP RATNA BILJEŠKA

Od: Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine
DEPREZ

Datum primitka: 12. veljače 2021.

Za: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije

---

Br. dok. Kom.: C(2021) 1054 final

Predmet: Obavijest Komisije Tehničke smjernice o primjeni načela nenanošenja
bitne štete u okviru Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost

---

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument C(2021) 1054 final.

Priloženo: C(2021) 1054 final

Bruxelles, 12.2.2021.
C(2021) 1054 final

Obavijest Komisije

**Tehničke smjernice o primjeni načela nenanošenja bitne štete u okviru Uredbe o
Mehanizmu za oporavak i otpornost**

Obavijest Komisije

Tehničke smjernice o primjeni načela nenanošenja bitne štete u okviru Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost

Ovaj se dokument temelji na tekstu Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost o kojem su Europski parlament i Vijeće postigli politički dogovor u prosincu 2020. (2020/0104 (COD))¹.

Ove tehničke smjernice osmišljene su kao pomoć nacionalnim tijelima pri izradi planova za oporavak i otpornost na temelju Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Za pravno obvezujuće tumačenje prava Unije nadležan je isključivo Sud Europske unije.

Uredbom o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost predviđeno je da se nijednom mjerom uključenom u plan za oporavak i otpornost ne smije nanijeti bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe o taksonomiji^{2, 3}. U skladu s Uredbom o Mehanizmu za oporavak i otpornost, ocjenom planova za oporavak i otpornost trebalo bi osigurati da svaka mjera (tj. svaka reforma i svako ulaganje) u okviru plana bude usklađena s načelom nenanošenja bitne štete⁴.

U Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost navodi se i da bi Komisija trebala pružiti tehničke smjernice o primjeni načela nenanošenja bitne štete u kontekstu Mehanizma za oporavak i otpornost⁵. Ovaj dokument sadržava te tehničke smjernice. Smjernice su ograničene na utvrđivanje načina primjene načela nenanošenja bitne štete samo u kontekstu Mehanizma za oporavak i otpornost, uzimajući u obzir njegova posebna obilježja, te se njima ne dovodi u pitanje primjena i provedba Uredbe o taksonomiji i drugih zakonodavnih akata donesenih u vezi s drugim fondovima EU-a. Cilj je ovih smjernica pobliže objasniti značenje načela nenanošenja bitne štete i njegovu primjenu u kontekstu Mehanizma za oporavak i otpornost te pojasniti kako države članice mogu dokazati da su mjere predložene u planu za oporavak i otpornost usklađene s tim načelom. Konkretni primjeri o tome kako dokazati poštovanje načela nenanošenja bitne štete u planovima prikazani su u Prilogu IV. ovim smjernicama.

¹ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14310-2020-INIT/en/pdf>. U okviru tekuće pravne revizije moguće su izmjene u numeriranju i tekstu normativnih odredbi.

² Vidjeti članak 4.a (*Horizontalna načela*) Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost (u kojem se navodi da se u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost mogu podupirati samo mjere usklađene s načelom nenanošenja bitne štete) i članke 15. i 16. (*Plan za oporavak i otpornost i Ocjena Komisije*) (u kojima se nadalje navodi da planovi za oporavak i otpornost trebaju sadržavati objašnjenje načina na koji plan osigurava da se nijednom mjerom uključenom u provedbu reformi i ulaganja uključenom u plan ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852 („ne nanosi bitnu štetu”) i da se na temelju toga trebaju ocijeniti.

³ „Uredba o taksonomiji” je Uredba (EU) 2020/852 o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja utvrđivanjem sustava klasifikacije (ili „taksonomije”) za okolišno održive gospodarske djelatnosti.

⁴ U *Smjernicama za ocjenjivanje u okviru Mehanizma* priloženima Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost utvrđen je niz smjernica na temelju kojih će Komisija ocjenjivati prijedloge planova za oporavak i otpornost država članica. U njima se zahtijeva da Komisija upotrebljava sustav ocjenjivanja s ocjenama od A do C za sve kriterije obuhvaćane „ocjenom Komisije” iz članka 16. stavka 3. Uredbe. Kriterijem za ocjenjivanje (d) pojašnjava se da Komisija pri ocjenjivanju načela nenanošenja bitne štete ima na raspolaganju samo dvije ocjene, A ili C: „A” ako nijedna mjera uključena u plan za oporavak i otpornost ne dovodi do bitne štete za okolišne ciljeve i „C” ako jedna ili više mjera dovode do bitne štete za okolišne ciljeve (u smislu članka 17. *Bitna šteta za okolišne ciljeve* Uredbe o taksonomiji). U tom je prilogu određeno da plan za oporavak i otpornost ne zadovoljava kriterije ocjenjivanja već i ako mu je dodijeljena samo jedna ocjena C. U tom slučaju Komisija ne bi mogla potvrditi plan.

⁵ Ovim se tehničkim smjernicama dopunjuju početne smjernice koje je Komisija dala u Godišnjoj strategiji održivog rasta 2021. te priloženi radni dokument službi Komisije i njegove ažurirane verzije.

1. ŠTO JE NAČELO NENANOŠENJA BITNE ŠTETE?

Za potrebe Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost nenanošenje bitne štete treba tumačiti u smislu članka 17. Uredbe o taksonomiji. U tom je članku definirano što predstavlja „bitnu štetu” za šest okolišnih ciljeva obuhvaćenih Uredbom o taksonomiji:

1. smatra se da djelatnost bitno šteti *ublažavanju klimatskih promjena* ako dovodi do bitnih emisija stakleničkih plinova;
2. smatra se da djelatnost bitno šteti *prilagodbi klimatskim promjenama* ako dovodi do povećanog štetnog učinka trenutačne klime i očekivane buduće klime na samu tu djelatnost ili na ljude, prirodu ili imovinu⁶;
3. smatra se da djelatnost bitno šteti *održivoj uporabi i zaštiti vodnih i morskih resursa* ako je štetna za dobro stanje ili dobar ekološki potencijal vodnih tijela, među ostalim površinskih i podzemnih voda ili za dobro stanje okoliša morskih voda;
4. smatra se da djelatnost bitno šteti *kružnom gospodarstvu*, uključujući sprečavanje nastanka otpada i recikliranje, ako dovodi do znatne neučinkovitosti u uporabi materijala ili u izravnoj ili neizravnoj uporabi prirodnih resursa ili ako znatno povećava stvaranje, spaljivanje ili odlaganje otpada ili ako dugoročno odlaganje otpada može uzrokovati bitnu i dugoročnu štetu za okoliš;
5. smatra se da djelatnost bitno šteti *sprečavanju i kontroli onečišćenja* ako dovodi do znatnog povećanja emisija onečišćujućih tvari u zrak, vodu ili zemlju;
6. smatra se da djelatnost bitno šteti *zaštiti i obnovi bioraznolikosti i ekosustava* ako je u znatnoj mjeri štetna za dobro stanje i otpornost ekosustava ili je štetna za stanje očuvanosti staništa i vrsta, među ostalim onih od interesa za Uniju.

2. KAKO BI NAČELO NENANOŠENJA BITNE ŠTETE TREBALO PRIMJENJIVATI U KONTEKSTU MEHANIZMA ZA OPORAVAK I OTPORNOST

U ovom se odjeljku daju smjernice o ključnim pitanjima na kojima se temelji ocjena usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete: činjenica da se ocjenom usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete (odjeljak 2.1.) moraju obuhvatiti sve mjere, iako se za neke mjere ta ocjena može provesti u pojednostavnjenom obliku (odjeljak 2.2.); relevantnost zakonodavstva EU-a o okolišu i procjena utjecaja na okoliš (odjeljak 2.3.); temeljna vodeća načela ocjenjivanja (odjeljak 2.4.); i primjenjivost kriterija tehničke provjere iz Uredbe o taksonomiji (odjeljak 2.5.).

2.1. Ocjenom usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete moraju se obuhvatiti sve mjere

Države članice moraju dostaviti ocjenu usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete za svaku mjeru⁷ u planu za oporavak i otpornost. U skladu s Uredbom o Mehanizmu za oporavak i otpornost *nijedna mjera* uključena u plan za oporavak i

⁶ To konkretno znači da se bitna šteta za cilj prilagodbe klimatskim promjenama može prouzročiti: i. ako se djelatnost ne prilagodi štetnim učincima klimatskih promjena, kada je djelatnost izložena riziku od takvih učinaka (npr. zgrada na poplavnom području), ili ii. lošom prilagodbom, ako se uvedenim rješenjem za prilagodbu klimatskim promjenama štiti jedno područje („ljudi, priroda ili imovina”), a istodobno povećava rizik na drugom području (npr. izgradnja nasipa oko zemljišta na poplavnom području kojim se šteta samo premješta s jednog zemljišta na nezaštićeno susjedno zemljište).

⁷ U skladu s člankom 14. (*Prihvatljivost*) Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost „Planovi za oporavak i otpornost koji su prihvatljivi za financiranje u okviru ovog Mehanizma obuhvaćaju mjere za provedbu reformi i javnih ulaganja”.

otpornost ne bi smjela dovesti do bitne štete za okolišne ciljeve, pa Komisija ne može pozitivno ocijeniti plan ako jedna ili više mjera nisu usklađene s načelom nenanošenja bitne štete. Stoga države članice moraju dostaviti *pojedinačnu* ocjenu usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete za svaku mjeru unutar svake komponente plana⁸. Dakle, ocjena usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete ne provodi na razini plana ni na razini pojedinih komponenti plana, već na razini svake mjere. To jednako vrijedi za mjere za koje se smatra da doprinose zelenoj tranziciji i za sve ostale mjere uključene u planove za oporavak i otpornost⁹.

Države članice trebaju ocijeniti i reforme i ulaganja. U okviru Mehanizma za oporavak i otpornost države članice moraju predstaviti koherentne pakete mjera koji uključuju i reforme i ulaganja (u skladu s člankom 14. stavkom 1. Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost). Ocjenjivanje usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete mora se provesti za ulaganja, ali i za reforme. Reforme u nekim sektorima, uključujući industriju, promet i energiju, imaju potencijal znatno doprinijeti zelenoj tranziciji, ali uključuju i rizik od nanošenja bitne štete za neke okolišne ciljeve, ovisno o tome kako su koncipirane¹⁰. Nasuprot tome, provedbom reformi u nekim drugim sektorima (npr. obrazovanje i osposobljavanje, javna uprava te umjetnost i kultura) rizik od štete za okoliš vjerojatno će biti ograničen (vidjeti pojednostavnjeni pristup u odjeljcima 2.2. i 3.), neovisno o potencijalnom doprinosu zelenoj tranziciji, koji u svakom slučaju može biti znatan. Ove bi smjernice državama članicama trebale pomoći u provedbi ocjene usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete i za ulaganja i za reforme. Obveza provođenja ocjene usklađenosti reformi s načelom nenanošenja bitne štete ne bi smjela odvratiti države članice od toga da u svoje planove za oporavak i otpornost uvrste važne reforme u području industrije, prometa i energije s obzirom na to da te mjere imaju znatan potencijal potaknuti zelenu tranziciju i promicati oporavak.

2.2. Za neke mjere dopuštena je pojednostavnjena ocjena usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete

Iako je ocjena usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete obvezna za sve mjere, u slučaju mjera bez predvidivog učinka ili s neznatnim predvidivim učinkom na sve ili neke od šest okolišnih ciljeva može se primijeniti pojednostavnjeni pristup. Neke mjere po svojoj prirodi imaju ograničen utjecaj na jedan ili više okolišnih ciljeva. U tom slučaju države članice mogu navesti kratko obrazloženje za te okolišne ciljeve, a u materijalnoj ocjeni usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete usredotočiti se na okolišne ciljeve na koje bi učinak mogao biti znatan (vidjeti odjeljak 3. korak 1.). Na primjer, reforma tržišta rada u cilju povećanja opće razine socijalne zaštite samozaposlenih osoba ne bi imala predvidivi učinak ni na jedan od šest okolišnih ciljeva ili bi taj učinak bio neznan, te bi se za svih šest ciljeva moglo navesti kratko

---

⁸ Usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete ocjenjuje se na razini svake *mjere* u kontekstu Mehanizma za oporavak i otpornost, dok se članak 17. (*Bitna šteta za okolišne ciljeve*) Uredbe o taksonomiji odnosi na *gospodarske djelatnosti*. Mjera u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost (tj. ulaganje ili reforma) intervencija je koja može biti gospodarska djelatnost ili koja može potaknuti gospodarske djelatnosti ili promjene u gospodarskim djelatnostima. Stoga se za potrebe Mehanizma za oporavak i otpornost *gospodarske djelatnosti* iz članka 17. Uredbe o taksonomiji tumače kao *mjere* u ovim smjernicama.

⁹ Opseg aktivnosti obuhvaćenih ocjenom usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete na temelju Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost po svojoj je prirodi drukčiji i znatno širi od onoga iz Uredbe o taksonomiji, čiji je cilj utvrditi okolišno održive gospodarske djelatnosti. U njoj se klasificiraju i utvrđuju kriteriji za okolišno održive gospodarske djelatnosti koje znatno doprinose okolišnim ciljevima iz članaka od 10. do 15. te uredbe i ne nanose bitnu štetu tim ciljevima. Po tome se razlikuje od Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost čiji je cilj dokazati da razne vrste mjera ne nanose bitnu štetu ni jednom od utvrđenih okolišnih ciljeva.

¹⁰ Na primjer, ako bi reforma mogla dovesti do povećanog financiranja fosilnih goriva od strane banaka i financijskih institucija u državnom vlasništvu ili do povećanja eksplicitnih ili implicitnih subvencija za fosilna goriva, moglo bi se smatrati da postoji rizik od nanošenja bitne štete ciljevima ublažavanja klimatskih promjena i sprečavanja i kontrole onečišćenja. To bi trebalo uzeti u obzir u ocjeni usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete.

obrazloženje. Isto tako, za neke jednostavne mjere energetske učinkovitosti, kao što je zamjena postojećih prozora novim, energetski učinkovitim prozorima, moglo bi se navesti kratko obrazloženje u pogledu usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete za cilj ublažavanja klimatskih promjena. Nasuprot tome, taj pojednostavnjeni pristup vjerojatno se ne bi mogao primijeniti na ulaganja i reforme u određenim područjima (npr. energija, promet, gospodarenje otpadom, industrija) u kojima je rizik od negativnog učinka na okolišne ciljeve veći.

Ako se mjera prati kao mjera kojom se 100 % podupire jedan od šest okolišnih ciljeva, smatra se da je ta mjera usklađena s načelom nenanošenja bitne štete za taj cilj¹¹. U skladu s „Metodologijom praćenja klimatskih mjera” priloženom Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost neke se mjere prate kao mjere kojima se podupiru ciljevi u području klimatskih promjena ili drugi okolišni ciljevi u kontekstu Mehanizma za oporavak i otpornost. Ako se mjera prati kao mjera kojom se podupiru ciljevi u području klimatskih promjena s koeficijentom 100 %, smatra se da je načelo nenanošenja bitne štete zadovoljeno u odnosu na relevantni cilj u području klimatskih promjena (tj. ublažavanje klimatskih promjena ili prilagodba klimatskim promjenama)¹². Ako se mjera prati kao mjera kojom se podupiru okolišni ciljevi s koeficijentom 100 %, osim ciljeva u području klimatskih promjena, smatra se da je načelo nenanošenja bitne štete zadovoljeno za relevantni okolišni cilj (tj. vodni i morski resursi, kružno gospodarstvo, sprečavanje i kontrola onečišćenja ili bioraznolikost i ekosustavi). U svakom slučaju države članice morat će utvrditi koji se od šest okolišnih ciljeva iz Uredbe o taksonomiji podupire mjerom i to potkrijepiti. Neovisno o tome, morat će dokazati i da mjera bitno ne šteti ostalim okolišnim ciljevima¹³.

Isto tako, ako mjera „znatno doprinosi”¹⁴ jednom od šest okolišnih ciljeva u skladu s Uredbom o taksonomiji, smatra se da je ta mjera usklađena s načelom nenanošenja bitne štete za taj cilj¹⁵. Na primjer, država članica koja predlaže mjeru

---

¹¹ Kako bi utvrdile koliko određena mjera doprinosi općim klimatskim ciljevima iz Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost i izračunale ukupne udjele dodijeljene klimatskim mjerama u ukupnim sredstvima plana, države članice trebaju primjenjivati metodologiju, područja intervencije i povezane koeficijente za praćenje klimatskih mjera u skladu s „Metodologijom praćenja klimatskih mjera” priloženom Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Ako Komisija nije potvrdila odabir područja intervencije i koeficijent koji je predložila država članica, neće se automatski smatrati da je mjera usklađena s načelom nenanošenja bitne štete za relevantni cilj ili ciljeve i morat će se provesti ocjena usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete.

¹² Na primjer, u ovu kategoriju mogao bi se uvrstiti program potpore/obnove za zamjenu zastarjelih željezničkih vozila željezničkim vozilima bez ispušnih plinova.

¹³ Pristup naveden u ovom odlomku ne primjenjuje se na mjere koje se prate s koeficijentom 40 %. Za takve mjere države članice morat će objasniti zašto je mjera usklađena s načelom nenanošenja bitne štete, uzimajući u obzir opća načela navedena drugdje u ovim smjernicama (npr. države članice morat će potvrditi da nisu uključena fosilna goriva ili da su ispunjeni kriteriji iz Priloga III. u odnosu na cilj ublažavanja klimatskih promjena). Ako mjere koje se prate s koeficijentom 40 % nemaju predvidivi učinak na određeni okolišni cilj ili je taj učinak neznatan ili ako „znatno doprinosi” određenom okolišnom cilju u skladu s Uredbom o taksonomiji, države članice moći će i u tom slučaju primijeniti pojednostavnjeni pristup za taj okolišni cilj (u skladu s prvim i trećim odlomkom odjeljka 2.2.).

¹⁴ U člancima od 10. do 16. Uredbe o taksonomiji definirano je što znači „znatan doprinos” za svaki od šest okolišnih ciljeva te za „omogućujuće djelatnosti”. Da bi mogle primijeniti pojednostavnjeni postupak opisan u ovom odlomku, države članice trebale bi dokazati da mjera „znatno doprinosi” jednom ili više okolišnih ciljeva u skladu s člancima od 10. do 16. Uredbe o taksonomiji (vidjeti i odjeljak 2.5.).

¹⁵ Ta je opcija posebno važna za djelatnosti za koje je utvrđeno da znatno doprinosi nekom okolišnom cilju u skladu s Uredbom o taksonomiji, ali kojima u okviru „Metodologije praćenja klimatskih mjera” priložene Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost nije dodijeljen koeficijent 100 % za potporu klimatskim ili okolišnim ciljevima. U području ublažavanja klimatskih promjena te djelatnosti uključuju, na primjer: određena laka vozila s niskim razinama emisija i bez emisija; određena plovila bez emisija ili s niskim razinama emisija; određena teška vozila s niskim razinama emisija i bez emisija; infrastrukturu za prijenos i distribuciju električne energije; mreže za prijenos i distribuciju vodika; određene aktivnosti gospodarenja otpadom (npr. odvojeno prikupljeni neopasni otpad koji se odvaja na izvoru i priprema za ponovnu uporabu/recikliranje) te revolucionarna istraživanja, razvoj i inovacije u području kružnog gospodarstva.

kojom se podupire proizvodnja opreme za energetske učinkovitost zgrada (npr. detektori prisutnosti i dnevnog svjetla za rasvjetne sustave) ne bi trebala provesti materijalnu ocjenu usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete za cilj ublažavanja klimatskih promjena ako može dokazati da predložena mjera „znatno doprinosi” tom okolišnom cilju u skladu s Uredbom o taksonomiji. U tom bi slučaju država članica trebala samo dokazati nenanošenje bitne štete za preostalih pet okolišnih ciljeva.

2.3. Relevantnost prava EU-a i procjene učinka

Usklađenost s primjenjivim zakonodavstvom o okolišu na razini EU-a i nacionalnoj razini zasebna je obveza te se njezinim ispunjavanjem ne otklanja potreba za ocjenom usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete. Sve mjere predložene u planovima za oporavak i otpornost moraju biti u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a, uključujući relevantno zakonodavstvo o okolišu. Iako usklađenost s postojećim zakonodavstvom EU-a snažno upućuje na to da mjera neće nanijeti štetu okolišu, to ne znači automatski da je mjera usklađena s načelom nenanošenja bitne štete, osobito stoga što neki od ciljeva obuhvaćenih člankom 17. još nisu u potpunosti uključeni u zakonodavstvo EU-a o okolišu.

Pri ocjeni usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete trebalo bi uzeti u obzir procjene učinka povezane s okolišnom dimenzijom mjere ili provjeru održivosti mjere. One doduše automatski ne podrazumijevaju odsutnost bilo kakve bitne štete, ali snažno upućuju na nenanošenje bitne štete za više relevantnih okolišnih ciljeva. Prema tome, ako je država članica za određenu mjeru uključenu u plan za oporavak i otpornost provela procjenu utjecaja na okoliš u skladu s Direktivom 2011/92/EU, stratešku procjenu utjecaja na okoliš u skladu s Direktivom 2001/42/EZ¹⁶ ili provjeru održivosti / otpornosti na klimatske promjene, kako je utvrđeno u smjernicama Komisije o provjeri održivosti u skladu s Uredbom o programu InvestEU, to može poslužiti kao potpora argumentima koje je država članica iznijela u kontekstu ocjene usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete. Na primjer, ovisno o obliku konkretne mjere, provedba procjene utjecaja na okoliš i provedba potrebnih mjera ublažavanja za zaštitu okoliša u nekim slučajevima, a posebno kad je riječ o ulaganjima u infrastrukturu, može biti dovoljna za dokazivanje usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete za neke relevantne okolišne ciljeve (prije svega održivu uporabu i zaštitu morskih i vodnih resursa¹⁷ te zaštitu i obnovu bioraznolikosti i ekosustava¹⁸). Međutim, to državu članicu ne oslobađa od obveze da provede ocjenu usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete za tu mjeru jer procjena utjecaja na okoliš, strateška procjena utjecaja na okoliš i provjera održivosti / otpornosti na klimatske promjene ne obuhvaćaju sve aspekte koji se zahtijevaju u okviru ocjene usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete¹⁹. To je stoga što ni pravne obveze

---

¹⁶ Procjena utjecaja na okoliš je postupak kojim se osigurava da se prije donošenja odluka uzmu u obzir moguće posljedice planova/programa/projekata za okoliš. Procjene utjecaja na okoliš mogu se provesti za pojedinačne projekte, npr. za branu, autocestu, zračnu luku ili tvornicu, na temelju Direktive 2011/92/EU (Direktiva o procjeni utjecaja na okoliš), ili za javne planove ili programe, na temelju Direktive 2001/42/EZ (Direktiva o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš).

¹⁷ Ako procjena utjecaja na okoliš uključuje procjenu utjecaja na vode u skladu s Direktivom 2000/60/EZ, a utvrđeni rizici uzeti su u obzir pri osmišljavanju mjere.

¹⁸ Ne dovodeći u pitanje dodatne procjene propisane direktivama 2009/147/EZ i 92/43/EEZ, ako je operacija smještena na osjetljivim područjima sa stajališta biološke raznolikosti ili u blizini tih područja (uključujući mrežu zaštićenih područja Natura 2000, lokalitete uvrštene na popis svjetske baštine UNESCO-a i ključna područja bioraznolikosti te druga zaštićena područja).

¹⁹ Isto tako, ocjena usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete ne podrazumijeva oslobađanje od obveze (strateške) procjene utjecaja na okoliš, provjere otpornosti na klimatske i okolišne promjene i provjere održivosti, ako se to zahtijeva postojećim zakonodavstvom EU-a, primjerice za projekte koji se financiraju iz fonda InvestEU ili Instrumenta za povezivanje Europe.

iz Direktive o procjeni utjecaja na okoliš i Direktive o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš ni pristup utvrđen u relevantnim smjernicama Komisije o provjerama ne odgovaraju u cijelosti onome što je propisano u članku 17. („Bitna šteta za okolišne ciljeve”) Uredbe o taksonomiji²⁰.

2.4. Vodeća načela za ocjenjivanje usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete

Za ocjenu usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete u kontekstu Mehanizma za oporavak i otpornost relevantni su *izravni i primarni neizravni učinci mjere*²¹. Izravni učinci mogu podrazumijevati učinke mjere na razini projekta (npr. proizvodni pogon, zaštićeno područje) ili na razini sustava (npr. željeznička mreža, sustav javnog prijevoza) koji nastaju u vrijeme provedbe mjere. Primarni neizravni učinci mogu podrazumijevati učinke izvan tih projekata ili sustava koji mogu nastati nakon provedbe mjere ili nakon isteka razdoblja Mehanizma za oporavak i otpornost, ali su razumno predvidivi i relevantni. Primjer *izravnog* učinka u području cestovnog prometa bila bi upotreba materijala tijekom izgradnje ceste. Primjer *primarnog neizravnog* učinka bile bi očekivane buduće emisije stakleničkih plinova zbog povećanja ukupnog prometa u fazi korištenja ceste.

U ocjeni usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete potrebno je uzeti u obzir životni ciklus aktivnosti koja proizlazi iz mjere. Na temelju članka 17. („Bitna šteta za okolišne ciljeve”) Uredbe o taksonomiji „bitna šteta” u kontekstu Mehanizma za oporavak i otpornost procjenjuje se uzimajući u obzir životni ciklus. Za ocjenu usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete u kontekstu Mehanizma za oporavak i otpornost, umjesto provođenja procjene životnog ciklusa dovoljno je uzeti u obzir razmatranja životnog ciklusa²². U procjenu bi trebalo uključiti fazu proizvodnje i uporabe te kraj životnog vijeka – ovisno o tome u kojoj se fazi očekuje najveća šteta. Na primjer, za mjeru kojom se podupire kupnja vozila u procjeni bi među ostalim trebalo uzeti u obzir onečišćenje (npr. emisije u zrak) pri sklapanju, prijevozu i korištenju vozila te primjereno postupanje s vozilima na kraju njihova životnog vijeka. Konkretno, primjerenim postupanjem s baterijama i elektroničkim elementima na kraju životnog vijeka (npr. njihova ponovna uporaba i/ili recikliranje kritičnih sirovina sadržanih u njima) osiguralo bi se nenanošenje bitne štete okolišnom cilju kružnog gospodarstva.

Mjere kojima se promiče veća elektrifikacija (npr. industrija, promet i zgrade) smatraju se spojivima s ocjenom usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete za okolišni cilj ublažavanja klimatskih promjena. Kako bi se olakšao prelazak na učinkovito klimatski neutralno gospodarstvo, trebalo bi poticati mjere koje dovode do veće elektrifikacije ključnih sektora, kao što su industrija, promet i zgrade (npr. ulaganja

---

²⁰ Na primjer, procjena utjecaja na okoliš potrebna je za izgradnju rafinerija sirove nafte, termoelektrana na ugljen i za projekte koji uključuju vađenje nafte ili prirodnog plina. Međutim, takve mjere ne bi bile u skladu s načelom nenanošenja bitne štete u pogledu ublažavanja klimatskih promjena iz članka 17. (*Bitna šteta za okolišne ciljeve*) Uredbe o taksonomiji, u kojem se navodi da bitna šteta nastaje ako djelatnost „dovodi do bitnih emisija stakleničkih plinova”. Osim toga, neovisno o tome što je za izgradnju nove zračne luke potrebna procjena utjecaja na okoliš, na temelju načela nenanošenja bitne štete u pogledu ublažavanja klimatskih promjena najvjerojatnije će biti prihvatljive samo mjere povezane s niskouglačnom infrastrukturom zračne luke, kao što su ulaganja u energetske učinkovite zgrade zračne luke, modernizacija infrastrukture zračne luke razvojem vlastite energetske mreže koja se temelji na obnovljivim izvorima energije i povezane usluge.

²¹ Taj je pristup u skladu s člankom 17. Uredbe o taksonomiji (*Bitna šteta za okolišne ciljeve*), kojim se zahtijeva da se uzme u obzir učinak na okoliš djelatnosti te proizvoda i usluga koji proizlaze iz te djelatnosti tijekom njihova životnog ciklusa.

²² To u praksi znači da nisu potrebne atribucijske i konsekvencijalne analize životnog ciklusa (npr. neizravnih učinaka na okoliš koji proizlaze iz tehnoloških, gospodarskih ili društvenih promjena potaknutih mjerom). Međutim, ocjena usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete može se potkrijepiti dokazima iz postojećih analiza životnog ciklusa.

u infrastrukturu za prijenos i distribuciju električne energije, električnu cestovnu infrastrukturu, skladištenje električne energije, baterije za mobilnost, toplinske crpke). Proizvodnja električne energije još uvijek nije klimatski neutralna djelatnost u EU-u (intenzitet CO₂ u kombinaciji izvora električne energije razlikuje se po državama članicama), a povećana potrošnja električne energije s visokim emisijama ugljika u pravilu je primarni neizravni učinak takvih mjera, barem u kratkoročnom razdoblju. Međutim, uvođenje tih tehnologija i infrastrukture nužno je za klimatski neutralno gospodarstvo, kao i mjere za ostvarenje ciljeva smanjenja emisija stakleničkih plinova do 2030. i 2050., a u EU-u je već uspostavljen okvir politike za dekarbonizaciju električne energije i razvoj obnovljivih izvora energije. U ovom kontekstu ta bi ulaganja trebalo smatrati usklađenima s načelom nenanošenja bitne štete u području ublažavanja klimatskih promjena u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost pod uvjetom da države članice dokažu da je veća elektrifikacija povezana s povećanjem kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na nacionalnoj razini. Ipak, države članice morat će usto dokazati da te mjere ne uzrokuju bitnu štetu za ostalih pet okolišnih ciljeva.

Za gospodarske djelatnosti u kojima postoji tehnološki i ekonomski izvedivo alternativno rješenje s malim učinkom na okoliš procjena negativnog utjecaja na okoliš svake mjere trebala bi se provesti u odnosu na scenarij „bez intervencije” uzimajući u obzir okolišni učinak mjere u apsolutnom smislu²³. U okviru tog pristupa razmatra se okolišni učinak mjere u odnosu na situaciju u kojoj nema negativnih učinaka na okoliš. Učinak mjere ne uspoređuje se s učinkom druge postojeće ili predviđene aktivnosti koju bi predmetna mjera mogla zamijeniti²⁴. Na primjer, ako se provodi ocjena za hidroelektranu na netaknutom području za koju je potrebno izgraditi branu, učinak brane ocjenjivao bi se u odnosu na scenarij u kojem predmetna rijeka ostaje u svojem prirodnom stanju, a ne bi se razmatrala moguća alternativna upotreba tog područja. Isto tako, u slučaju programa poticaja za zamjenu starih vozila u okviru kojeg bi se neučinkovita vozila zamijenila učinkovitijim vozilima s motorom s unutarnjim izgaranjem, učinak novih vozila s motorom s unutarnjim izgaranjem ocjenjivao bi se u apsolutnom smislu, a ne u odnosu na neučinkovita vozila koja bi se njima zamijenila, s obzirom na to da su dostupna alternativna rješenja s malim učinkom (vidjeti Prilog IV., 5. primjer neusklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete).

U slučaju gospodarskih djelatnosti u kojima ne postoji tehnološki i ekonomski²⁵ izvedivo alternativno rješenje s malim učinkom na okoliš države članice mogu dokazati da mjera ne nanosi bitnu štetu primjenom najboljih dostupnih razina okolišne učinkovitosti u predmetnom sektoru. U tim slučajevima usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete ocijenila bi se u odnosu na najbolje dostupne razine okolišne učinkovitosti u predmetnom sektoru. Da bi taj pristup bio učinkovit, potrebno je ispuniti niz uvjeta, među ostalim da djelatnost omogućuje znatno bolju okolišnu

---

²³ Taj se pristup posebno primjenjuje na mjere u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost koje se odnose na javna ulaganja ili izravno dovode do državnih rashoda. Za mjere koje se odnose na provedbu reformi ocjena usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete u pravilu se provodi u odnosu na *status quo* prije provedbe mjere.

²⁴ Taj pristup prati logiku Uredbe o taksonomiji: u nacrtu delegiranog akta nekoliko kriterija tehničke provjere u pogledu nenanošenja bitne štete temelji se na *apsolutnim* kriterijima, kao što su posebni pragovi emisija (npr. granične vrijednosti CO₂ za rješenja za prilagodbu u djelatnostima proizvodnje električne energije ili za osobna vozila). Pristup je dopunjen načelom opreznosti, jednim od vodećih načela u zakonodavstvu EU-a o okolišu, uključujući Uredbu o taksonomiji (uvodna izjava 40. i članak 19. stavak 1. točka (f)), a temelji se na činjenici da štetu za okoliš treba promatrati u apsolutnim, a ne u relativnim okvirima (npr. globalno zagrijavanje posljedica je apsolutne razine emisija stakleničkih plinova).

²⁵ Kako bi dokazale da alternativno rješenje s malim učinkom na okoliš nije ekonomski izvedivo, države članice moraju uzeti u obzir troškove koji nastaju tijekom ukupnog trajanja mjere. Ti troškovi uključuju negativne vanjske učinke na okoliš i buduća ulaganja potrebna za prelazak na alternativno rješenje s malim učinkom na okoliš, uz izbjegavanje učinaka vezanosti i ometanja razvoja i primjene niskougljičnih alternativa.

učinkovitost od raspoloživih alternativnih rješenja, da se izbjegavaju učinci vezanosti štetni za okoliš i da se ne ometa razvoj i primjena niskougljičnih alternativa^{26, 27}. Taj bi se pristup trebao primjenjivati na razini sektora, tj. trebalo bi ispitati sve alternative unutar sektora²⁸.

U kontekstu prethodno navedenih uvjeta, mjere koje se odnose na proizvodnju električne i/ili toplinske energije upotrebom fosilnih goriva i povezanu infrastrukturu za prijenos i distribuciju u pravilu se ne bi trebale smatrati usklađenima s načelom nenanošenja bitne štete za potrebe Mehanizma za oporavak i otpornost s obzirom na postojanje niskougljičnih alternativa. Sa stajališta ublažavanja klimatskih promjena, u pojedinačnim slučajevima mogu se dopustiti određene ograničene iznimke od tog općeg pravila, kada je riječ o mjerama koje se odnose na proizvodnju električne i/ili toplinske energije upotrebom prirodnog plina i povezanu infrastrukturu za prijenos i distribuciju. To se posebno odnosi na države članice koje se suočavaju sa znatnim poteškoćama pri smanjivanju upotrebe izvora energije s visokim emisijama ugljika, kao što su ugljen, lignit ili nafta, i u kojima mjera ili kombinacija mjera stoga može dovesti do posebno velikog i brzog smanjenja emisija stakleničkih plinova. Za primjenu tih iznimki potrebno je zadovoljiti niz uvjeta iz Priloga III. kako bi se izbjegli učinci vezanosti za intenzitet ugljika i osigurala usklađenost s EU-ovim ciljevima dekarbonizacije za 2030. i 2050. Osim toga, države članice morat će dokazati usklađenost tih mjera s načelom nenanošenja bitne štete i za ostalih pet okolišnih ciljeva.

Da bi se osiguralo da su mjere otporne na buduće izazove i ne dovode do štetnih učinaka vezanosti te kako bi se potaknuli korisni dinamički učinci, ponekad su potrebne popratne reforme i ulaganja. Primjeri takvih popratnih mjera uključuju opremanje cesta niskougljičnom infrastrukturom (npr. postaje za punjenje električnih vozila ili postaje za opskrbu vodikom) i uvođenje odgovarajućih naknada za pristup cestama ili naknada za zagušenje ili šire reforme i ulaganja za dekarbonizaciju nacionalnih izvora električne energije ili prometnih sustava. Te se dodatne reforme i ulaganja ponekad mogu obuhvatiti podmjerom u okviru iste mjere, ali to neće uvijek biti moguće. Stoga bi trebalo dopustiti fleksibilnost kako bi države članice imale mogućnost, u određenim ograničenim okolnostima i na pojedinačnoj osnovi, dokazati izbjegavanje negativnih učinaka vezanosti putem popratnih mjera u planu za oporavak i otpornost.

Usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete u skladu s tim vodećim načelima trebalo bi ugraditi u strukturu mjera, među ostalim na razini ključnih etapa i ciljnih vrijednosti. Razmatranja povezana s nenanošenjem bitne štete trebalo bi odmah na početku uključiti u opis mjera u planu za oporavak i otpornost. To može

---

²⁶ „Prijelazne djelatnosti” definirane su uvodnim izjavama 39. i 41. te člankom 10. stavkom 2. Uredbe o taksonomiji. Uvjeti koji su ovdje opisani temelje se na toj definiciji, ali nisu potpuno identični jer se Uredbom o taksonomiji utvrđuju kriteriji za prijelazne djelatnosti kojima se znatno doprinosi okolišnim ciljevima, dok se ovim smjernicama utvrđuju kriteriji samo za načelo nenanošenja bitne štete. One se samim time primjenjuju na širi skup mjera te uključuju drukčiji materijalni test.

²⁷ Tim pristupom, i ocjenom usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete općenito, ne dovode se u pitanje ostala razmatranja koja utječu na ocjenu mjera u kontekstu planova za oporavak i otpornost, uključujući razmatranja povezana s kontrolom državnih potpora, usklađenosti s drugim fondovima EU-a i mogućim istiskivanjem privatnih ulaganja. Kada je riječ o mjerama kojima se podupiru aktivnosti obuhvaćene sustavom EU-a za trgovanje emisijama (ETS), kako se ne bi narušili tržišni signali uspostavljeni u okviru ETS-a te u skladu s pristupom u okviru Fonda za pravednu tranziciju, aktivnosti s predviđenim emisijama ekvivalenta CO₂ koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti utvrđenih za dodjelu besplatnih emisijskih jedinica općenito se ne bi smjele podupirati u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost.

²⁸ Ako bi čak i najbolje dostupne razine okolišne učinkovitosti dovele do učinaka vezanosti štetnih za okoliš, trebalo bi razmotriti mjere kojima se podupire istraživanje i razvoj alternativnih rješenja s manjim učinkom, u skladu s područjima intervencije 022 i 023 iz „Metodologije praćenja klimatskih mjera” priložene Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.

podrazumijevati ugradnju načela nenanošenja bitne štete i mjera ublažavanja potrebnih za osiguranje usklađenosti u odgovarajuće ključne etape i ciljne vrijednosti ili u natječajne postupke i postupke nabave²⁹. Na primjer, u okviru mjere koja uključuje ulaganja u veliki projekt cestovne infrastrukture za koji je prije izdavanja relevantnih dozvola provedena procjena utjecaja na okoliš mogla bi se kao ključna etapa predvidjeti provedba mjera ublažavanja koje proizlaze iz procjene utjecaja na okoliš kako bi se osigurala zaštita okoliša. U slučaju natječajnog postupka ili postupka nabave za tu vrstu projekata pri oblikovanju mjere može se utvrditi da natječajne specifikacije ili specifikacije za nabavu moraju sadržavati određene uvjete u pogledu nenanošenja bitne štete, primjerice minimalni postotak građevinskog otpada i otpada od rušenja koji će se pripremiti za ponovnu uporabu i recikliranje. Isto tako, u opis mjere mogu se uključiti popratne mjere kojima se podupire prelazak na čišće načine prijevoza, kao što su reforme povezane s naplatom cestovnih naknada, ulaganja kojima se podupire prelazak na željeznički prijevoz ili prijevoz unutarnjim plovnim putovima ili poticaji za korištenje javnog prijevoza. Općenitije mjere, kao što su opsežni programi potpore industriji (npr. financijski instrumenti koji obuhvaćaju ulaganja u poduzeća u različitim sektorima), trebalo bi koncipirati tako da se osigura usklađenost relevantnih ulaganja s načelom nenanošenja bitne štete.

2.5. Primjenjivost kriterija tehničke provjere iz Uredbe o taksonomiji

Kako bi potkrijepile usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete, države članice ne moraju upućivati na „kriterije tehničke provjere” (kvantitativni i/ili kvalitativni kriteriji) utvrđene u skladu s Uredbom o taksonomiji. U skladu s Uredbom o Mehanizmu za oporavak i otpornost³⁰, stupanje na snagu delegiranih akata koji sadržavaju kriterije tehničke provjere³¹ ne bi smjelo utjecati na tehničke smjernice Komisije. Međutim, pri ocjenjivanju usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete države članice mogu koristiti kriterije tehničke provjere iz delegiranih akata na temelju Uredbe o taksonomiji. One pritom mogu upućivati i na nacрте delegiranih akata.

---

²⁹ Na ključne etape i ciljeve, uključujući one koji se odnose na usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete, primjenjuje se, kao i na sve ostale ključne etape i ciljeve, članak 19.a Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost (*Pravila o plaćanjima, suspenziji i otkazivanju sporazumâ o financijskim doprinosima i potpori u obliku zajma*).

³⁰ Uvodna izjava 11.b Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost.

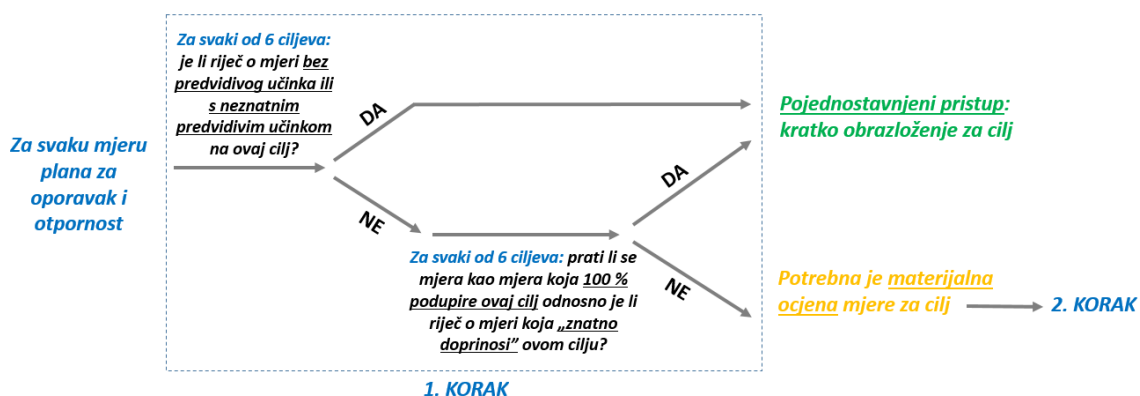
³¹ Na temelju članka 3. točke (d) Uredbe o taksonomiji (*Kriteriji za okolišno održive gospodarske djelatnosti*) Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte koji sadržavaju detaljne kriterije tehničke provjere (kvantitativni i/ili kvalitativni kriteriji) kojima se utvrđuju uvjeti pod kojima se može smatrati da određena gospodarska djelatnost i, znatno doprinosi jednom od šest okolišnih ciljeva; i ii. ne nanosi bitnu štetu nijednom drugom okolišnom cilju. Dosad je u svrhu savjetovanja objavljen jedan delegirani akt povezan s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom klimatskim promjenama. Dostupan je na: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12302-Climate-change-mitigation-and-adaptation-taxonomy#ISC_WORKFLOW

3. KAKO DRŽAVE ČLANICE KONKRETNO TREBAJU U SVOJIM PLANOVIMA DOKAZATI DA SU NJIHOVE MJERE USKLADENE S NAČELOM NENANOŠENJA BITNE ŠTETE?

Kako bi se državama članicama olakšala ocjena usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete i njezino prezentiranje u planu za oporavak i otpornost, Komisija je sastavila kontrolni popis (vidjeti Prilog I.) koji bi države članice trebale upotrebljavati kako bi potkrijepile svoju analizu odnosa svake mjere prema načelu nenanošenja bitne štete. Komisija će zatim upotrijebiti te informacije kako bi ocijenila je li i na koji način pojedina mjera u planu za oporavak i otpornost usklađena s načelom nenanošenja bitne štete, u skladu s kriterijima utvrđenima u Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.

Komisija poziva države članice da odgovore na pitanja iz kontrolnog popisa i uključe odgovore u svoje planove za oporavak i otpornost u okviru opisa svake mjere (vidjeti dio 2. odjeljak 8. obrasca Komisije „nenanošenje bitne štete“). Kada je to potrebno kako bi se poduprla ocjena na temelju kontrolnog popisa, države članice pozivaju se da u ograničenom opsegu dostave i dodatne ciljane analize i/ili popratne dokumente kako bi dodatno potkrijepile svoje odgovore na pitanja.

Kontrolni popis temelji se na sljedećoj shemi odlučivanja, koju treba koristiti za svaku mjeru plana za oporavak i otpornost. Tekst u nastavku sadržava više informacija o dva koraka sheme odlučivanja.

Shema odlučivanja

1. korak: razmotriti šest okolišnih ciljeva i utvrditi za koje je od njih potrebna materijalna ocjena

Kao prvi korak, države članice pozivaju se da ispune dio 1. kontrolnog popisa (vidjeti Prilog I.) kako bi utvrdile za koje je od šest okolišnih ciljeva potrebno provesti materijalnu ocjenu usklađenosti mjere s načelom nenanošenja bitne štete. Ta prva provjera na visokoj razini olakšat će analizu državama članicama jer će im omogućiti da razluče okolišne ciljeve za koje je potrebno provesti materijalnu ocjenu usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete od onih za koje će biti dovoljan pojednostavnjeni pristup (vidjeti odjeljak 2.2.).

Dio 1. kontrolnog popisa

Navedite za koje je od sljedećih okolišnih ciljeva potrebna materijalna ocjena usklađenosti mjere s načelom nenanošenja bitne štete	Da	Ne	Obrazloženje ako je odabrano „Ne“
Ublažavanje klimatskih promjena			

Prilagodba klimatskim promjenama			
Održiva uporaba i zaštita vodnih i morskih resursa			
Kružno gospodarstvo, uključujući sprečavanje nastanka otpada i recikliranje			
Sprečavanje i kontrola onečišćenja zraka, vode ili zemlje			
Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava.			

Ako je odgovor „ne”, države članice trebaju ukratko obrazložiti (u desnom stupcu) zašto za okolišni cilj nije potrebna materijalna ocjena usklađenosti mjere s načelom nenanošenja bitne štete, na temelju jednog od sljedećih slučajeva (koji države članice trebaju označiti) (vidjeti odjeljak 2.2.):

- a. Zbog svoje prirode mjera nema predvidivi učinak na okolišni cilj ili je taj učinak neznatan, uzimajući u obzir izravne i primarne neizravne učinke mjere tijekom njezina životnog ciklusa, te se stoga smatra da je usklađena s načelom nenanošenja bitne štete za relevantni cilj.**
- b. Mjera se prati kao mjera kojom se podupire cilj u području klimatskih promjena ili okolišni cilj s koeficijentom 100 % te se stoga smatra da je usklađena s načelom nenanošenja bitne štete za relevantni cilj.**
- c. Mjera „znatno doprinosi” okolišnom cilju u skladu s Uredbom o taksonomiji te se stoga smatra da je usklađena s načelom nenanošenja bitne štete za relevantni cilj.**

Za mjere u planu za oporavak i otpornost za koje je dovoljan pojednostavnjeni pristup tražena objašnjenja (desni stupac) mogu se ograničiti na minimum i prema potrebi grupirati kako bi se države članice mogle usredotočiti na dokazivanje usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete za mjere za koje je potrebna materijalna analiza moguće bitne štete.

Ako je odgovor „da”, države članice pozivaju se da prijeđu na 2. korak kontrolnog popisa za odgovarajuće okolišne ciljeve.

Za razrađene primjere za taj korak vidjeti Prilog IV.

2. korak: provesti materijalna ocjenu usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete za one okolišne ciljeve za koje je to potrebno

Kao drugi korak, države članice pozivaju se da za svaku mjeru u planu provedu materijalnu ocjenu usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete za okolišne ciljeve za koje je u 1. koraku odabran odgovor „da”, koristeći se dijelom 2. kontrolnog popisa (vidjeti Prilog I.). Dio 2. kontrolnog popisa sadržava za svaki od šest ciljeva pitanja koja odgovaraju pravnim zahtjevima ocjene usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete. Da bi se uključila u plan, mjera mora biti usklađena s načelom nenanošenja bitne štete. Stoga odgovor na pitanja u dijelu 2. kontrolnog popisa mora biti „ne” kako bi se pokazalo da nema bitne štete za određeni okolišni cilj.

Dio 2. kontrolnog popisa – primjer okolišnog cilja „ublažavanje klimatskih promjena”

Pitanja	Ne	Materijalno obrazloženje
Ublažavanje klimatskih promjena: Očekuje li se da će mjera dovesti do znatnih emisija stakleničkih plinova?		

Države članice trebaju potvrditi da je odgovor „ne” i navesti odgovarajuće materijalno objašnjenje i obrazloženje u desnom stupcu, na temelju odgovarajućih pitanja. Države članice se pozivaju da, prema potrebi i u ograničenom opsegu, tablicu dopune ciljanim analizama i/ili popratnim dokumentima kako bi dodatno potkrijepile svoje odgovore na pitanja.

Ako države članice ne mogu pružiti dostatno materijalno obrazloženje, Komisija može smatrati da je određena mjera povezana s mogućom bitnom štetom za neke od šest okolišnih ciljeva. U tom bi slučaju Komisija planu za oporavak i otpornost morala dati ocjenu „C” prema kriteriju iz točke 2.4. Priloga II. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Time se ne dovodi u pitanje postupak opisan u člancima 16. i 17. Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost, a posebno mogućnost daljnje razmjene informacija između države članice i Komisije kako je navedeno u članku 16. stavku 1.

Za razrađene primjere za taj korak vidjeti Prilog IV.

Ako je to korisno, kada dostavljaju materijalnu ocjenu usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete u kontekstu 2. koraka, države članice mogu upotrebljavati popis popratnih elemenata dokaza naveden u Prilogu II. Taj je popis izradila Komisija kako bi se državama članicama olakšala ocjena pojedinačnih slučajeva u okviru materijalne ocjene u kontekstu dijela 2. kontrolnog popisa. Iako upotreba tog popisa nije obvezna, države članice mogu se njime poslužiti pri odabiru vrste dokaza kojima mogu potkrijepiti svoje obrazloženje o usklađenosti mjere s načelom nenanošenja bitne štete, čime se nadopunjuju opća pitanja iz dijela 2. kontrolnog popisa.